



## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Theologiae Mysticae Sive Exercitiorum Spiritualium Admodum Reverendi Patris P. Aloysii Siderei, Alias Vincentii Caraffa, Societatis Iesv Praepositi Generali, Tomvs ...**

ex Italico Latino recenter idiomate opera et studio fidelissimi cuiusdam  
interpretis donatus

Iter ad coelum in quatuor partitum Semitas seu partes, & Fasciculum  
Myrrhæ

**Caraffa, Vincenzo**

**Coloniae Agrippinae, 1660**

Principia quibus probantur & stabiliuntur tituli & prærogativæ sanctissimæ  
Virginis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49363](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49363)

## PRINCIPIA

Quibus

*Stabiliuntur & probantur prerogative  
sanctissimæ Virginis.*

S. Aug. lib.  
3. de lib. ar-  
bitrio.

Albert. in  
Marial.

S. Tho. 3. p.  
q. 27. a. 1.

S. Dionys.  
apud Alb. l.  
cit.

Primum est D. Augustini: *Quidquid tibi ne melius occurrerit, id scias fecisse Deum:* immaturum ab Alberto in suo Marial, tum a Dionysio. *Quod rationabiliter creditur, inquit ille, B. Virgini concedendum est.*

Secundum est D. Dionysii: *Secundum gradum archicum perfectiones inferiorum habent superius cum excellentia;* ergo cunctæ perfectiones creaturis concessæ debent convenire B. Virgini, vel superiori ordine unionis constitutæ; & cum maiestate. Hoc idem principium approbat & Gerson: *Quidquid perfectionis est in creaturis, tribuitur B. Virgini formaliter, vel eminenter.*

S. Aug. 9.  
serm. de  
Assumpt.

Gerson to. 9  
super Mag.

S. Ansel.  
serm. de  
Assumpt.

S. August.  
apud Alb.  
cit.

Scotus dist.  
9. q. 1.

Suarez.

S. Bernar-  
dis, Ep. 174

Tertium principium ex decentia & consuetudine est S. Augustini, Gersonis, S. Anselmi & aliorum: *Deus & decuit, ut hanc vel illam gratiam conferretur B. Virgini; ergo voluit & fecit.*

Quartum sumitur ex non repugnantia: *Quod non repugnat, nec rationi, nec scripturæ, nec auctoritati, ab Ecclesia Mariae est tribuendum.* Principium tribuitur Scoto: *quod auctoritate scripturæ non repugnat, videtur probabiliter, quod magis sit attribuendum Mariae.* Idem principium approbat & sequitur P. Suarez: *Quod per se deest, nec auctoritas obstat, concedendum est B. Virgini.*

Quintum ab exemplo aliorum Sanctorum sumitur, & est S. Bernardini: *Quod vel paucis membris collatum, non est fas suspicari tantæ Virgini negatum.* Idem principium approbat S. Thomas Albertus: *Ut a nullo in nullo debeat superari.*

Sextum principium deducitur a proportione medi ad finem, & est D. Thomae: *Quod Deus aligit ad aliquem finem, ita preparat ac disponit, ut inveniatur idoneus ad talem finem.*

S. Tho. 3. p. q. 27. a. 1. Alb. l. cit.

Septimum fundatum est in maiori aut minori distantia a principio gratiae, & etiam est D. Thomae: *Quando magis aliqua appropinquat alicui principio, magis participat effectum illius principii; ergo cum Virgo sanctissima inter omnes creaturas propinquissima fuerit principio gratiae, Christo videlicet, praeter reliquis etiam participare debet eius gratia & privilegia.*

S. Tho. 3. p. q. 27. a. 4.

Octavum principium consistit in proportione, quam habere debet dispositio ad formam, & est eiusdem Angelici Doctoris: quemadmodum enim in rebus naturalibus *habetur perfectio dispositionis, forma & finis, relati in igne est calor disponens ad formam ignis, qui procedit & nascitur ab eadem forma, & convenit igni in propria sphaera; ita in Virgine considerare debent tres modi perfectionum & gratiarum, prima perfectio est dispositiva, secunda causata est ex praesentia Dei in suo utero uterari, tertia est gratia consummata in gloria.*

Nonum principium oritur ex exigentia gratiae habitus sanctificantis animam, & quo haec reperitur in gradu eminentiori, eo excellentiora ei debentur dona & privilegia; ergo si in Virgine fuit gratia sanctificans in gradu eminentissimo, quia, ut probat S. Thomas, non tantum fuit secundum infusionem in animo, sed etiam secundum reduntantiam in corpore, quia in corde eius amor spiritus sancti singulariter ardebat, ideo in carne eius mirabilia fiebant, ut ex ea nasceretur Deus & homo. Insuper contulit gratiam eo modo, quo eam habuit Christus, videlicet, per infusionem in omnes homines, esto non de eodem modo, sed de congruo. Quae de causa de B. Virgine dicitur: *Mille clypei, id est, remedia contra mala, pendunt ex ea. Et in me est omnis spes vita & virtutis;* ergo & excellentissima ei debentur privilegia.

S. Thom. opusc. 8.

Cant. 4. Eccles. 24.

Decimum principium refertur a Petro Galatino, est quod fundatum in proportione & correspondentia causae materialis cum filiali; quia quod materia ordinatur ad nobiliorem finem, eo nobiliori ratione & modo disponi

Petrus Galat. de Arcan. fid. lib. 7. ap. 6.

Handwritten text in red ink, possibly a library stamp or inventory mark, including the word 'VIRGINIS'.



poni ac præparari debet: ita videmus, inquit, naturam ordinatam ad formam sensitivam nobiliorem esse dispositam eâ, quæ ordinatur ad naturam vegetatiuam, & eodem modo dispositio materiam accipiendam animam rationalem nobilior est eâ, quæ ponit ad formam sensitivam; ergo cum conceptio formæ Virginis eo sine formatum fuerit, ut cum illo conciperetur, nascereturque Filius Dei, & in illa Virgo concepta fuit non tantum ut homo, sed ut Mater Dei quoque fieret, dicendum est, quod habuisse disponi ac præparari omni meliori modo, cum plenitudine omnium gratiarum ac privilegiorum.

S. Tho. 2.  
2. 2. q. 3.

Undecimum principium sumitur ex comparatione gratiæ ad dignitatem Matris: quia omnes gratiæ comparantur ad Maternitatem Dei, ut dispositio materiam ad formam, quæ tamen in infinitum perfectior nunquam tamen formæ perfectionem attingit; ita pariter omnes gratiæ & privilegia comparantur ad dignitatem Virginis, ut inferiora erunt.

Duodecimum privilegium est perfectio honoris, quam cuncti sacri Doctores supponunt inter cetera eiusque Matrem; etiam licet Christus esse honoratus Matre in humanitate: ita è contra Mater esse honoratam in Diuinitate, quantum tamen fertur ad seipsam, ut creaturam & Creatorem; unde affirmatur.

Guerr. Ab.

Abbas Christum dixisse Virgini: Com mune habeo tibi, quod homo sum, & ego com mune habeo tibi, quod filius sis. Et hoc perfectio competebat amoris tantum inter & talem filium existenti. Porro similitudo intelligitur secundum debitam proportionem, quæ ea distantia, quæ est inter dignitatem Christi & Matris, sit quoque inter gratiam Christi & gratiam Virginis.

Decimum tertium, quia tota gloria, quæ est attribui potest B. Virgini, redundat in Christum, & non est dubium, a: S. Bernardus, quia quid in laudibus profertur, ad filium pertinere, & rursum communi.

S. Bern. h. 2.

4. super

Miseri est.

Undecimum principium, quod & primarium est, quorum omnium fundamentum, est dignitas Mater Dei, quæ in suo genere est infinita, quæ maius quam sit filius Dei, dari nequit, & in suo ordine

est, quia pertinet ad ordinem unionis personalis, cum ad illam necessarium terminatur, sitque in sua virtute immensa, etenim quamvis physicè non nisi quandam habeat rationem Matris ad Christum, tanquam ad proprium filium, moraliter tamen considerata est principium & radix omnis gratiæ, cum Deus intuitu huius ei donaverit eorum quoddam ius & dominium in omnia bona, & naturæ, & gratiæ & gloriæ.

Hoc ius & exigentia Maternitatis Virginis explicari ac declarari potest exemplo unionis Hypostaticæ in Christo, quemadmodum enim hæc physicè accepta aliud non est, quam formalis quædam communicatio, quâ persona Divina se communicat naturæ humanæ Christi; ac moraliter considerata secundum id, quod ei ex natura sua convenit, est radix & principium gratiæ: ad eundem modum cum proportione discurrendum est de Maternitate Virginis, videlicet, quod physicè aliud non respiciat nisi Christum ut filium; ac moraliter ad omnes se extendat gratias & privilegia, quæ tali dignitati convenire possunt. Potest insuper hæc Virginis dignitas declarari eminentiori modo, comparando eam cum dignitate Dei, de qua ait S. Bernardus: *In hoc uno Verbo, S. Bern. lib. scilicet (esse) in quo consistit natura & essentia Dei, s. de cons. instaurantur omnia, ideo idem est Deo (esse) quam si d. 7. omnia esse; unde si hac dixeris, nimirum, esse bonum, nullam, ut si huic vocabulo ( bonum ) adiunxeris alia attributa in particulari, nihil addidisti; si non dixeris, nihil diminuidisti: Simili modo & ratione dici potest de sanctissima Virgine: In hoc uno verbo scilicet, Deiparâ, instaurantur omnia, cunctis continentur perfectiones; unde idem est Virgine Matrem Dei esse, & hanc omnia esse. omnes videlicet perfectiones consequentes; quapropter hæc dixeris, nihil addidisti dignitati Matris Dei, si non dixeris, nihil diminuidisti. Propter eandem dignitatem alii sacri Doctores eadem ducti ratione attribuunt Beatissimæ Virgini hoc idem, quod verificatur solum de Deo, afferentes dignitatem Matris Dei esse talem; quæ maius aliquid nec esse nec cogitari potest, cum hoc tamen discrimine, quod dictum hoc absolute*

Handwritten text on the book's spine, including the words 'V. S. I. R. E. T.' and 'D. V.'.



lute verificetur de Deo, de Virgine vero; (116)  
ergo dignitas Matris talis est, ut non possit dari  
tari matris sub Deo. Idem dicendum est de reli-  
tiis & privilegiis, quæ, modo eam deceant, com-  
Virgini, & maiora us, quæ propriè ei conueniunt,  
la alia pata creatura haud reperiuntur.

S. Bern to. 1  
serm. 61. a 2  
6.2.

Pro meliori eminentiæ dignitatis huius me-  
ponderat S. Bernardus sanctissimam Virgini  
duntaxat esse Matrem, sed Matrem naturalem  
ad quam igitur certa quædam æqualitas refer-  
& filium, quemadmodum, & est exemplum  
ris, ut ferrum sit causa naturalis ignis; igni  
æquale fiat, necesse est, concipiendo intra  
ignis naturam; ita Virgo sanctissima, ut esset  
Mater Dei, eleuari debuit ad æqualitatem  
cum Deo, & quia hæc æqualitas fieri haud  
transformationem in eandem Diuinitatem  
quandam quasi infinitam gratiarum. Et  
Maternitas igitur Dei est summa quædam  
participatio attributorum & perfectionum  
in quarum consideratione affirmare non dubi-  
gustinus, hanc rationem sufficere ad conclu-  
terendumque in Virgine principatum supra  
quodcunque altissimum etiam privilegium.

S. Aug. ser. 31. de Sanct. debet, inquit Augustinus, notitia humana, ha-  
curam Reginam Angelorum pro eo, quod Regi  
Angelorum.

Ex dictis sequitur, qualem de Virgine cogi-  
beamus æstimationem & opinionem, nempe  
ac naturæ humanæ conditionem excedentem  
rando & contemplando eam, non velut rem  
limitatam; sed quodammodo infinitam & non  
non ratione duntaxat infinitatis & immen-  
verum etiam comparatione sui, & secundum  
tam, non formaliter sed virtualiter; quæ  
de Sole a fierunt, quod sic virtualiter caliditas  
talis formaliter in seipso; sed quia habet  
duce naturalem; ad eundem modum de Vir-  
G. lissima dicere possumus, quod habet rationem  
immediatam, omnipotentis, non quod hæc p-  
seipso  
concep-  
potente  
Dei.  
Pro  
uotis; at  
plaudis  
privileg-  
duntur  
sancti-  
nuncie  
minore  
audet  
ineffabi-  
Spiritu  
dicitur  
de nobis  
in sua  
attribue-  
spicis p-  
opum  
dem  
Ye  
tolerans  
Cætan  
aliquam  
quam co-  
ritus:  
le & p-  
Hæretic  
Virgini  
quod  
Dicitur  
stima  
dicit G-  
secio h-  
fuit  
seprim  
causa  
quanta

seipsa formaliter contineat; sed quia habet virtutem concipiendi & pariendi in seipsum, immensum, omnipotentem, puta, Verbum Diuinum, Filium naturalem Dei.

Prodeant modò nonnulli erga B. Virginem aliàs deo; at nimis timidi & scrupulosi in concedendis & ampliandis eius laudibus, & communicandis ei gratiis & privilegiis illis, quæ sub Matris dignitate comprehenduntur, audiant, quid Archiepiscopus Nicomedensis, sancte & benigne eos corripiendo, contra eisdem pronunciet: Tu autem, O homo, noli de iis dubitare noli exanimiratione eorum, quæ sunt incomprehensibilia, vides in aucti natura innotationem, vides De Verbum modo ineffabili inabituare in eius utero, vides Paterno consilio Spiritu in ea adumbrationem, & de his dubitas? nihil est dubium, ex his quæ sunt castissima Virginitas ex eius magnitudine nihil est, quod non sit conueniens, omnia à veritate ipsius confirmata. Vno verbo: ne dubites Virgini attribuire privilegia maiora, ubi ei concessa à Deo concipis privilegia maiora, veluti, Incarnationem Verbi, exumbrationem Spiritus sancti, & quod sit vera eiusdem filii Mater, cuius Deus est Pater.

Verum, vt omnis, si quis adhuc eis inesset, è medio tollatur scrupulus, aduertendum est, vt bene etiam notat Caetanus, duobus modis nos posse asserere & affirmare aliquam veritatem: vno modo affirmando aliquid tanquam certum & de fide, ita, vt contrarium sentiens sit Hæreticus: alio modo, affirmando aliquid tanquam probabile & præcredendum, ita, vt contrarium sentiens non sit Hæreticus; quando igitur sancti Patres & Doctores B. Virgini nonnulla attribuunt privilegia, inter quæ illud quod est, quod a nunquam in vita intuituè videbitur Diuinum esse, non primo, sed secundo modo id affirmare & asserere intendunt, quemadmodum etiam docet Gerson, quod, vt B. Virgini tribuatur aliqua per seclio haud sit necessarium, id sit certum, & de fide; sed sufficit, quod non sit temerariè, vel impertinenter dictum; rat. sit primum & probabile, & quod nostras a disicet animas, & causa existat, vt crescamos in deuotione, reuerentiâ & caritate maiori erga B. Virginem exercendâ; vnde ex

Georg. Archiep. Nicomed. orat. de oblat. B.

Caetan. to. 2. opuse.

Gerson to. 1. de decla.



doctrinâ Doctoris huius loco citato erujetur, quod si  
 tunc unquam aliquid affirmatur de B. Virgine, quod  
 contra fidem non aduersatur principiis, neque S. Doctores  
 doctrinâ, id piè probabiliterque credi possit ad  
 dignitatis & excellentiæ Virginis incrementum,  
 stram ædificationem.

Præterea aduertendum, tres perfectionum  
 Deo considerari posse, quasdam proprias Deo  
 communicatas, nec communicabiles creaturæ  
 communicabiles & communicatas; alias de  
 communicatas, sed communicabiles; quando  
 guntur de perfectionibus & privilegiis sanctissimæ  
 ni communicandis, non intelliguntur perfectiones  
 priæ Dei, non communicatæ, incommunicabiles  
 à se, independents, infinitum, & similes perfectiones  
 que est sermo de perfectionibus aliis sanctis in  
 municatis, etenim has omnes, veluti supra expre  
 batum fuit, B. Virgini concedendas esse  
 omne dubium est. Solum igitur sermo est de per  
 nibus non communicatis, ex natura tamen sua  
 uicabilibus, & de hisce tota præcedit difficultas  
 beât concedi & attribui B. Virgini, & in hisce præ  
 dum est iuxta principia supra posita; neque præ  
 aliquid in particulari definiti potest, sufficiens  
 sali asserere id, quod asserit Albertus Sanctissimæ  
 ni communicatas fuisse cunctas perfectiones  
 suâ communicabiles, quarum, secundum ordinem  
 modum operandi Dei, pura creatura capax est.

*Albert. in  
 Marial.*

*Albert. l. c.*

### De præsentia Virgi nis.

**V**T exercitii & praxis huius præludium  
 dum est, præsentiam Virginis non vnicam  
 simplicem esse præsentiam; sed compositam esse  
 nempe, ex præsentia Virginis, & ex præsentia Dei  
 est præsentia Mariæ Matris Dei; ergo composita  
 as præsentias, & Mariæ tanquàm Matris, & tanquàm  
 quàm Filii: sicuti in consideratione Christi præ  
 fieratur vna sola natura humana, sed vna præ  
 duabus naturis, humanâ & Diuina composita.



recipitur sanctissimum Altaris Sacramentum, non reci-  
 pitur duntaxat Christi corpus, sed cum corpore Divini-  
 tatis Christi unita corpori: Ad eundem modum quando  
 contemplamur Virginem Matrem, haud eam separare  
 possumus à consideratione Dei Filii, unde habita-præ-  
 sentia Virginis, habebitur quoque præsentia Dei ei uni-  
 ta, adeoque certo quodam modo securior perseveranti-  
 orq; sit præsentia Dei in Matre, quàm præsentia Dei sô-  
 la, quem admodum fructus magis conseruatur, si asserue-  
 tur vniuers & coniunctus planta, & gemma securi ius pos-  
 sidentor ymboni annuli iaculsa, quapropter S. Franciscus  
 in visione illa duarum scalarum, quarum vna rubra, altera  
 alba erat, vidit, quod, qui albam conscendebant scalam,  
 quæ figurabat deuotionem erga Matrem Dei, gradatim  
 ascendendo felicitati & ab, que casu attingerent scælæ  
 terminum, vbi alii conscendentes scalam rubram, quæ si-  
 gurabat deuotionem erga Passionem Christi, non perse-  
 uerabant in ascendendo, sed retrocedebant & cadebant  
 in terram.

Veritatis huius figura exitit Arca, quæ non erat sepa-  
 rata à propitiatorio Dei: Virgâ lesse, quæ flori vnica erat. *2. Reg. 1.11*  
 unde ait Bonauentura: *Si florem habere desideras. vir. S. Bona. in*  
*quam floribus fleat.* Hanc ob causam Sancti semper *Spec. c. 10.*  
 plurimî fecere tanquàm rem magni momenti & com-  
 modi, vt in seruitio Dei continuam in se conseruareat  
 memoriam & præsentiam præcelsæ genitricis & Matris  
 Dei, quia est præsentia secum ferens aliam præsentiam,  
 videlicet præsentia humana adducens secum Diuinam,  
 ideoq; præsentia est fatians animam, eamque adimplens  
 summo ac infinito bono in præsentia & vnione cû Deo.  
 Quotescunque, anima mea, gratiam habe præsentia  
 Matris Virginis ad te fuctis, optime dicere poteris: Ve-  
 necut autem mihi omnia bona mea pariter cum illa,  
 quia si habueris præsentem Mariam, habebis præsentem  
 Christum; si Christum, Deum; si Deum, sanctissimam  
 Trinitatem; si sanctissimam Trinitatem, totam Curiam  
 celestem, Angelos, Sanctos, Paradisum, gloriâ omne  
 bonum, ubiq; inserviet nquàm secuta artha, qua me-  
 ditare per viam fidei attinges aliam præsentiam in æter-  
 na gloria: *Felices Angeli, exclamat S. Petrus Damia- 3 Petrus*  
 nus, qui B.V. habent præsentiam, nos memoriam. *Dam. serm. 1. de Nat.*

h 4

Ch

Handwritten notes in red ink, including the words "VIRGINIS" and "MATRIS" written vertically.

**S. Petrus**  
**Dam. serm.**  
**1. de Nat.**

*Et si dulcis memoria, quid erit presentia? immo  
maur nos suauitate memoria, donec dulcedine  
riemur. Hoc supposita veritate tanquam  
duas presentia Virginis continet partes, una  
dicitur presentia intellectiua, alteram, quae  
citur, quantum ad primam, sanctissimam  
presentem nobis imaginari debemus eodem  
eandem descripsit S. Ioannes in Apocalypsi,  
stat vestrae Sole, quae Lunam habeat (sub prelo  
ius caput sic coronatum stellis; Sol est Diana  
Luna: si tota rerum creaturarum vniuersitas, en  
pio & imperio subiecta, & corona stellarum  
privilegiorum à sanctissima Trinitate communi  
praeterca consilia, quae ratione praecelsa dicitur  
Domina manu teneat calicem aureum puriss  
tiosissimo Filii sui sanguine repletum, quem  
terno Patris nostrae salutis pretium; contem  
super, quomodo sanctissimae Virginis throno  
bilis assistit Angelorum caetera & mille modo  
diuersa pulchra instrumenta musica, sonant  
teat vocibus tum Virginis Matris, tum Choro*

**S. Bonav.**

**Psalm. B.V.**

*Deus, Sanctus Dominus, Deus exercituum;  
nat & respondeat: Sancta, Sancta, Sancta Ma  
nitrix, Mater & Virgo. Denique oculos de  
terram circumspice, quomodo cunctae crea  
nua humillimè prouoluta sanctissimae Virg  
cent gratiam, sanguinisque Filii eius implo  
pationem, dicentes: Famulae tuae subueni pro  
tui Sanguine redempta. Et haec de presentia  
ua & imaginatiua Virginis dicta sunt, de ali  
differamus.*

**S. Bonav.**

*Variis nobis exercendi sunt affectus ergo  
Dei Matrem, & in specie actus laudis, qualiter  
in caelo, iuxta consilium S. Bonaventurae: Nihil  
à laudibus eius, & per singula momenta regit  
Et haec laus varia ac multiplex sit, oportet  
benedictionis, per modum attributionis, per modum  
tionis per modum directionis & inuocatiuae.  
Quo ad primum, benedicere debent, ut*

*Carthuf. lib. 1. c. 18.*

Carthusianus, omnibus membris, sensibusque sanctis in corpore Mariæ Virginis, cunctis potentis animæ, in quantum omnes ineffabili charitate & amore dedere se, ac mancipare obsequio Christi Domini. Beatissimis oculis Mariæ venerabilem venustumq; Christi vultum toties spectantibus, Beatissimis verbis & sermonibus Beatissimo eius collo, quod puerulus IESUS toties, quot es lac fugebat, amplexatus fuit, & eodem modo dicentes de aliis partibus & corporis & animæ Virginitatis.

Secundus modus laudis est per attributionem, veluti episcopus Gerson. & dictum est supra, attribuendo S. Virgini cunctas creaturarum perfectiones, aut formaliter, aut eminenter.

Tertius modus per viam invitationis est, quando invitamus & exhortamur omnes creaturas ad laudandam & magnificandam potentissimam Dei Matrem, veluti eandem Reginam & Dominam: *Benedicite omnia opera Domini gloriosa, laudate & superexaltate eam in secula. Benedicite Angeli Domina nostra, laudate & superexaltate eam in secula. Benedicite cæli Domina nostra, laudate & superexaltate eam in secula.* Et eodem modo procedes discurrendo per alias creaturas.

Quartus modus est, cum omnia, quæcunque facimus, dignimus referimusque ad laudem & gloriam Virginis Domine nostræ.

Quintus & ultimus modus est, quando eam cum sanctissimo suo nomine semper in omnibus nostris actionibus & operibus inuocamus, & ad ipsam in cunctis nostris necessitatibus recurrimus. Et hæc de præsentia affectiva.

Capiti huic coronidem imponam expositione cuiusdam figuræ præsentiam Virginia appositè inuenientis, ex qua melius percipietur, quanta utilitatis necessitatisque sit præsentia.

Populo Hebræo in deserto commoranti, & per desertum iter agenti mirabilis Dei Providentia subministravit quandam columnam, quæ simul erat columna nubis & ignis hæc Populo tria exhibebat, obibatque munia & officia, Ducis videlicet, Oraculi, & Protectionis; primo

*Gerson sup. Magn. tract. 4. notul. 1. 63 tract. 3. notul. 1.*

*S. Bonav. in Ps. B. V.*

*Exod. 13.*



Psal 93.

primò etenim præcedebat commostras ei via  
 procedebat, prosequatur & Populus, cum venie-  
 bat, consistebat & Populus: *Ad imperium Domini*  
*faciebantur, & ad imperium Domini fiebantur.*  
 Secundò Deus ex columna respondebat dubi-  
 tantibus ac petitionibus ipsius Moyſis. *In columna*  
*loquebatur ad eos.* Venique nubis instar de  
 die protegebat populum à calore Solis, qui in  
 to Arabiæ ardentissimus est, & veluti ignis  
 bat nocte, è còtra verò obtenebrabat obtegendo  
 prios inimicos, & hanc Deus Populo Hebræo  
 Providentiam, ast longè maiore Populo Christiano  
 monstrat, dando nobis in Ducem. Oraculum. *Ma-*  
*tricem, non nubem & ignem, sed ipsammet Mater-*  
*am, cuius formæ istæ materiales & corporeæ*  
*symbolum & figura, ut igitur Diuina accepta*  
*Aluissimi cooperemur Providentiæ, continentiam*  
*tiam Virginis, ut conductricis nostræ, ita ut appa-*  
*ducis & comitis per inuium Mundi huius de-*  
*cælum vsque promissum conseruare debeamus.*  
 & quies nostra, cunctæ nostræ ætates fieri de-  
 nutum, ad voluntatem, *ad imperium Dominae*  
*Dominae & Reginae nostræ, & in quacunque te*  
 ficillimà ad nos roborandos animandoque  
 ciat: *est Imperium Dominae,* ita præcepit Regi-  
 talis est voluntas Virginis.

Secundò, hæc præsentia tibi inferuet pro  
 quia, ut supra diximus, præsentia Virginis  
 est à præsentia Dei: ergò quotiescunque in  
 dubiis tuis consulis Virginem, in ea, & per eam  
 que responsum recipies, & obtinebis.

Denique Diuina hæc præsentia erit prote-  
 nubis instar in te mittigabit calorem concupiscenti-  
 instar ignis accendet te in amorem Dei, quæ  
 erit te protegendo, tam terribilis erit. *Da-*  
*infernalibus tuis hostibus, eos in fugam con-*  
 do, eorumque conatus destruen-

endo.